

Komló Árpád-kori temploma

2010 szeptember 19. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Fogyatkozó lélekszámával is Baranya megye második legnagyobb települése Komló. A jelenleg mintegy huszonhétezer lakosú város nem éppen régi építészeti emlékeir?l nevezetes, inkább a szocialista realizmus korszaka nyomta rá a bélyegét. Az 1950-es és 60-as években vált országos hír?vé a hazánkban bányászott legmagasabb f?t?érték? k?szénr?l. 1812-ben nyitották meg az els? tárnát a Mecsek északnyugati lejt?i alatt, és 2000-ben hozták felszínre az utolsó csille komlói szenet.
A településen végigkanyargó patak mentén egykor b?ven termett vadkomlóról kapta a nevét az 1256-ban „Villa Comlov” alakban említett, Jánosival szomszédos falu, amelynek még XVIII. századi pecsétjén is látható e fontos gyógynövényünk rajza. Az 1333. évi pápai tizedjegyzékben Komlódként szerepel (Gergely nev? papjával), az ekkor fizetett 30 báni dénár dézsma a község átlagos jövedelmére és népességére utal. Földbirtokosa a középkorban – egészen a mohácsi vészig – a pécsváradi apátság volt. Az 1015-ben a Benedek-rendi szerzetesek számára alapított kolostor építéséhez és fenntartásához Szent István király negyvenegy környékbeli falut adományozott, összesen 1136 f?nyi háznéppel. Ezek közé tartozott Komló, amely már a pannon provincia idején is bizonyosan kedvelt lakóhely volt: 1953-ban építkezés közben egy, a II. században épült római luxusvilla maradványai kerültek el? a városban, és a környéken szintén találtak ókori településnyomokat.
A község Árpád-kori plébániai egyháza – amelyr?l els? ízben 1312-ben történik említés a Váradi regestrumban – a mai református öreg temet?ben található templomrommal azonos. A patak völgye fölé magasodó domb tetején, helyenként három-négy méter magasságban álló, sötétszürke tört k?b?l rakott falak XIII. századi építkezésr?l árulkodnak. Az arányos téglalap alakú hajóhoz kelet felé tájolt, négyzet alaprajzú, egyenes harántfallal záródó szentély járul, román kori diadalív közbeiktatásával. Torony voltára utaló jegyek a homlokzatról és a falak vastagságáról nem olvashatók le. Az északi oldalhoz csatlakozó sekrestye kés?bbi, az 1400-as években készülhetett, s a gótika stílusában történt átalakítás emlékét ?rzi a rom egyetlen faragott részlete, a déli oldalon nyíló k?keretes bejárat is. A szamárhátíves szemöldökk? – amilyen falusi templomainkon ritkán fordul el? – alighanem a közeli Pécs, Pécsvárad és Siklós püspöki, illetve f?úri építkezéseihez köthet?.
Komlót 1543-ban pusztították el a portyázó törökök. A hódoltság végét összesen két ház és kilenc jobbágy érte meg a faluban. 1697-ben német földr?l érkeztek az els? újkori telepesek a mecseki falvakba, részint az ? utódaik ?zték a bányászatot a környéken – egészen a XX. század végéig.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló